

Tuusulan kunta

Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaminen

ASIA Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaminen

VIREILLEPANIJA Tuusulan kunta

ESITYS

Tuusulan kunta esittää, että Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa Tuusulanjärven eteläosan ulkoilureittisuunnitelman.

Ulkoilureittisuunnitelman on hyväksynyt Tuusulan kunnan maankäyttöpäällikkö 20.12.2024.

Ulkoilureittisuunnitelma sijoittuu Tuusulanjärven eteläosiin. Reitti kulkee pääosin kunnan mailla ja valtion omistamalla Tuusulanjärven luonnonsuojelualueella, mutta osittain myös yksityismaalla. Alue sijoittuu myös osittain Tuusulanjärven lintuvesi -nimiselle Natura 2000 -alueelle (FI0100046).

Asian käsittely Tuusulan kunnassa

Kuuleminen

Ulkoilureittisuunnitelmaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä 7.12. – 20.12.2023. Ulkoilureittisuunnitelmaehdotus on asetettu uudelleen nähtäville 25.1.-7.2.2024, koska aiemmissa materiaaleissa oli esitetty virheellisiä päivämääriä.

Muistutukset

Asiassa tehtiin kuusi muistutusta.

Yksityishenkilö 1 huomauttaa, että ulkoilureitti kulkisi luonnoltaan arvokkaalla alueella. Ulkoilijoiden määrän lisääntyminen alueella tulee hävittämään alueen tämänhetkisen eläimistön sekä lisäämään roskaa ja

17.3.2025

meteliä. Huolta aiheuttavat alueen käytön lisääntyminen, ulkoilijoiden pysyminen osoitetulla reitillä, mopoilla kulkeminen reittiä pitkin, lähialueen taloyhtiöiden pihojen läpi kulkeminen sekä muu asukkaille aiheutuva haitta. Myös reitin kunnossapito sekä Kalamestarintien lisääntyvä käyttö ja turvallisuus reitin seurauksena huolettavat. Ympäristökijät ovat haaste rakenteiden kestävyydelle. Liukkaat pitkospuut ja alueella kasvavat puut ovat riski ihmisille.

Yksityishenkilö 2 vastustaa suunnitelmaa. Leveä reitti mahdollistaa pyörillä ja mopoilla kulkemisen sekä musiikin soittamisen ja meluamisen. Alueen luonnonrauha menetetään kesäaikaan.

Yksityishenkilö 3 vastustaa suunnitelmaa Natura-alueen luontoarvojen takia. Reitin sulkeminen keväällä ei riitä estämään eläimistön häirintää. Pitkospuut tulevat jäämään keväällä tulvavesien alle. Alueella tullaan liikkumaan mopoilla. Lähialueiden asukkaita häiritsevää toimintaa tulee esiintymään. Puomit ja kiellot eivät estä ihmisten kulkemista keväisin suljetulla reitinosuudella ja kulkeminen tonttien läpi lisääntyy.

Yksityishenkilö 4 on huolissaan siitä, että rauhalliselle alueelle rakennetaan järeitä kulkureittejä. Reitien rakentaminen vaikuttaa alueen asukkaisiin, asumisviihtymiseen ja turvallisuuteen. Reitti houkuttelee myös asiattomia käyttäjiä. Talojen piholla kulkevien ulkoilijoiden määrä lisääntyy. Myös läpikulkuliikenne, mopoilla kulkeminen, ilkivalta ja roskaaminen huolettavat.

Metsähallitus suhtautuu virkistyskäytön kehittämiseen alueella positiivisesti, mutta edellyttää, että reitti käydään sen kanssa läpi ennen toteuttamista luontovaikutusten arvioimiseksi.

Uudenmaan ELY-keskus on katsonut, että ennen lopullisen suunnitelman laatimista on syytä laatia päivitetty arviointi luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen Natura-vaikutustenarvioinnin tarpeesta eli nk. Natura-arvioinnin tarveharkinta.

Vastineet

Tuusulan kunta on teetättänyt suunnitelmasta päivitetyn Natura-arvioinnin tarveharkinnan. Reitti on käyty läpi maastossa Metsähallituksen kanssa syksyllä 2024. Muilta osin kunta on katsonut, että muistutukset eivät aiheuta muutoksia esitettyyn ulkoilureittisuunnitelmaan.

RATKAISU

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa Tuusulanjärven eteläosan ulkoilureittisuunnitelman.

Perustelut

17.3.2025

Ulkoilureittisuunnitelma

Ulkoilureittisuunnitelma koskee pitkospuiden rakentamista Hyrylään Tuusulanjärven eteläosaan välillä Koskenmäentie–Kalamestarintie. Ulkoilureitti kulkee pääosin kunnan mailla ja Metsähallituksen hallinnoimalla Tuusulanjärven luonnonsuojelualueella, mutta osittain myös yksityismaalla. Reitti koskee kiinteistöjä 858-402-13-10, 858-891-1-2, 858-409-2-276, 858-409-2-85, 858-409-2-246 ja 858-409-26-136. Ulkoilureitti on merkitty Tuusulan kunnanvaltuuston 14.11.2022 § 133 hyväksymään Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkinnällä ”ohjeellinen ulkoilureitti”. Merkinnällä osoitetaan keskeisimmät tavoitteelliset ulkoilureitit.

Reitti on osa hanketta, jolla Tuusulan kunta pyrkii kehittämään Tuusulanjärven virkistyskäyttöä. Suunnittelun lähtökohtana on ollut mahdollistaa Tuusulanjärven ranta-alueen kauniin maiseman ja monipuolisen luonnon kokeminen niitä mielenkiintoisesti esille tuovalla tavalla. Reitti kulkee osittain Tuusulanjärven lintuvesi -nimisellä Natura 2000 -alueella, jonka linnustolliset arvot ovat merkittävät. Luontoarvojen suojelemiseksi reitin pohjoisosaa pidetään suljettuna kaikelta käytöltä lintujen pesimäkauden ajan huhtikuun alusta heinäkuun loppuun, mutta reitin muut osat ovat käytössä tänäkin aikana.

Reitin eteläosa lähtee Koskenmäentieltä Tuusulanjoen suistosta ja kulkee kaarimaisesti Tuusulanjärven eteläosan ranta-alueella. Reitti haarautuu etelään takaisin Koskenmäentielle ja pohjoiseen kohti Kalamestarintietä. Reitin kokonaispituus on noin 1020 metriä, josta lankkupolkuna toteuttavan reitin pituus on yhteensä 720 m ja murskepintaisen reitin pituus n. 300 m.

Reitti on tarkoitettu jalkaisin käytettäväksi, ja se toteutetaan helppokulkuisena reittinä siten, että se soveltuu erilaisille käyttäjäryhmille (ml. lastenrattaat, pyörätuoli avustettuna). Pitkospuureitti ei kuitenkaan ole esteetön. Reitin eteläosasta pääosa toteutetaan 1,5 m leveänä lankkupolkuna ja lyhyt osuus länsipäässä toteutetaan murskepintaisena n. 1,5 m leveänä ulkoilureittinä. Reitin pohjoisosasta noin puolet toteutetaan 1,5 m leveänä lankkupolkuna ja noin puolet murskepintaisena n. 1,5 m leveänä ulkoilureittinä. Pohjoisosan murskepintainen osuus ulottuu Kalamestarintien alkupisteestä Kalamestarintien eteläpäähän tasalle. Koko reitin varrella on kolme penkein varustettua levähdyspaikkaa ja muutamia ja kohtaamispaikkoja. Levähdyspaikan leveys 3,0 metriä ja kohtaamispaikan leveys 2,5 metriä. Reitille ei tule valaistusta.

Reitin pohjoisosan vuosittainen sulkeminen määräajaksi toteutetaan porttirakenteella sekä reitin haarautumiskohdassa että Kalamestarintien alkupisteessä. Kalamestarintiellä on lisäksi poikittainen aita 8,0 m polun molemmin puolin. Porttien yhteydessä opastusviestinnällä kerrotaan syy reitin määräaikaiseen sulkemiseen.

Reitin lähtöpisteisiin toteutetaan polkupyörien pysäköintimahdollisuus. Opastusviestinnällä ohjeistetaan, että reitti on tarkoitettu jalan kulkemiseen.

17.3.2025

Lankkupolkuna toteutettavan reitinosan osalta maapohja on märkää rantakaislikkoa ja rantaniittyä tai suota. Maapohja on pehmeää, mutta siinä voi kuitenkin kulkea jalkaisin. Maastopohjan kantavuudessa on jonkin verran vaihtelua. Rakenteet on reitinosalla toteutettava siten, että tarvittaessa lankkupolun perustus/tukirakenteita lisätään siten, että rakenne ei vajoa ja vaadittava korko saavutetaan. Lankkupolkuna toteutettavan reitinosan osalta linjaukselta poistetaan rakenteiden alle jäävät puut. Puita on vain muutamia ja ne ovat pienikokoisia, joten ne voidaan poistaa käsityönä. Maapohjaa ei muokata. Murskepintaisena polkuna toteutettavan reitinosan osalla maapohja on puustoista, mutta alustaltaan jokseenkin pehmeää lehti- tai havupuumetsän pohjaa. Osuudella on muutamia oja, joiden ylityksiin asennetaan rummut. Osuudelta poistetaan puut, kasvusto ja pintamaa työohjeen mukaisesti. Linjaus on suunniteltu siten, ettei poistettavia puita ole paljoa, poistettavat puut ovat varsin pieniä ja kaataminen voidaan tehdä käsityönä.

Pitkospuureitille ei istuteta lisää kasvillisuutta. Reitien varrelta raivataan tarvittava kasvillisuus luontoarvoja kunnioittaen. Molempien reitinosien osuudelta reittilinjaukselta poistetaan sen yläpuolella olevat oksat siten, että valmiin reitin vapaa korkeus on 2,5 m. Reittilinjauksen sivustoilta puita tai kasvillisuutta ei saa poistaa, eikä sivustojen maastoa saa rakentamisen aikana muokata tai vahingoittaa.

Tuusulanjärven luonnonsuojelualue

Metsähallituksen hallinnoiman Tuusulanjärven luonnonsuojelualue (ESA300585) on perustettu Ympäristöministeriön asetuksella 333/2021 ja alueella ovat voimassa luonnonsuojelulain (9/2023) 49–51 § mukaiset rauhoitusmääräykset. Luonnonsuojelulain 50.1 § mahdollistaa retkeilyä ja virkistyskäyttöä tukevien reittien ja rakenteiden toteuttamisen, jos ne eivät vaaranna alueen perustamistarkoitusta. Metsähallitus on antamassaan muistutuksessa sekä maastokatselmuksen yhteydessä katsonut, että reitti voidaan toteuttaa ilman, että alueen suojeluperusteet vaarantuvat.

Tuusulanjärven eteläpään luonnonsuojelualue

Ulkoilureitin alueelle on perustettu 25.2.2025 Tuusulanjärven eteläpään luonnonsuojelualue (YSA269897). Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksissä on sallittu luonnon virkistyskäyttöön tarkoitettujen polkujen ja rakenteiden ylläpito, kunnostus ja rakentaminen.

Natura-arvioinnin tarveharkinta

Tuusulan kunta on toimittanut Uudenmaan ELY-keskukselle Natura-arvioinnin tarveharkinnan ulkoilureittisuunnitelman vaikutuksista Tuusulanjärven lintuvesi -nimiseen Natura 2000 -alueeseen (FI0100046). Tarveharkinnan tarkoituksena on selvittää ulkoilureitin vaikutusta alueen pesimälinnustoon ja arvioida, edellyttääkö ulkoilureittisuunnitelma

17.3.2025

varsinaista luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista Natura-arviointia. Pitkospuureitti on tarkoitus sulkea osittain kululta määräajaksi pesimäkauden aikana. Tarveharkinnassa tarkastellaan sulkujan merkitystä lintulajiston kannalta. Lisäksi siinä pohditaan myös itse ulkoilureitin rakentamisen vaikutusta sekä alueella lisääntyvän kävijämäärien vaikutusta alueen linnustoon.

Tarveharkinnan ovat laatineet Auli Hirvonen, Katriina Koski ja Tarja Lahtinen ProAgria Etelä-Suomi ry / MKN Maisemapalveluista. Tarveharkinta on laadittu asiantuntija-arvioina olemassa olevan tiedon perusteella. Lähdeaineistona on käytetty Natura-alueen tietolomakkeita, aiempia pesimälinnustoselvityksiä ja Lajitietokeskuksen havaintoja alueen lajistosta.

Natura-tietolomakkeen mukaan Tuusulanjärven lintuvesi on Natura 2000 -verkostossa lintudirektiivin mukaisena SPA-alueena. Alue on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi lintuvedeksi, jolla pesii ja levähtää useita lintudirektiivin lajeja. Linnuston kannalta Natura-alueen arvokkain osa on Tuusulanjärven pohjoispää. Myös järven eteläpäässä pesii useita parhaiden lintuvesiemme lajeja, mutta parimäärät ovat kuitenkin huomattavasti pienempiä kuin pohjoispäässä. Alueeseen rajautuu useita tiiviisti rakennettuja alueita. Rakentamisen laajeneminen sekä nykyisistä alueista kohdistuva virkistyskäyttöpaine rasittaa aluetta. Ulkoiluteiden yms. virkistystoimintaa palvelevien rakenteiden sijoittuminen alueelle tai sen läheisyyteen saattaa heikentää alueen linnustoarvoja.

Tarveharkinnan mukaan ulkoilureittisuunnitelman vaikutukset Natura-alueelle muodostuvat rakentamisajalta aiheutuvista häiriöistä ja virkistyskäytön lisääntymisestä. Arvioinnissa on tarkasteltu aiheutuvaa häiriötä pesinnän eri vaiheisiin alueella esiintyvillä lajeilla. Pitkospuiden alta kaadettavien pienempiä puiden ja pensaiden merkitys on arvioitu yleisesti vähäiseksi. Reittilinjauksen alueella on kuitenkin jonkin verran lintujen pesimäpaikkoja, joista osa jäisi pitkospuiden alle. Pitkospuiden rakentaminen myös lisää alueella liikkuvien ihmisten määrää huomattavasti. Myös muu kuin varsinaisella reitillä liikkuminen voi lisääntyä, sillä pitkospuiden ulkopuolella kulkemisen mahdollisuutta ei voida täysin sulkea pois. Myös koirien pitäminen irrallaan on mahdollista kielloista huolimatta, mikä saattaa häiritä etenkin maassa pesiviä lintuja ja maassa liikkuvia poikasia. Pitkospuureitin osittainen sulkeminen pesimäaikaan ei myöskään välttämättä täysin estä alueella kulkemista.

Eryteisesti häiriölle herkät lajit voivat reagoida pitkospuiden rakentamiseen ja virkistyskäyttöön, ja niille sulkujan pituudella voi olla merkittävä vaikutus. Tarvearvioinnissa on esitetty neljä eripituista vaihtoehtoa pitkospuiden sulkujaksi ja arvioitu niiden vaikutusta alueen suojeluarvoihin. Lyhyellä sulkujalla (touko-kesäkuu) on arvioitu olevan merkittävä negatiivinen vaikutus alueen lintuarvoihin, sillä useiden lintujen pesimäaika jää sulkujan ulkopuolelle. Keskipitkä sulkuaika (huhti-heinäkuu) hyödyttää suurinta osaa alueen lajeista ja antaa niille kohtalaisen rauhan, mutta joidenkin lajien pesintä ulottuu sulkujan ulkopuolelle. Koko pesimäkauden (maalis-elokuu) kattavan sulkujan on

17.3.2025

arvioitu hyödyttävän kaikkia lajeja ja turvaavan parhaiten pesimärauhan pesäpaikan valinnasta alkaen viimeisenkin pesyeen saattamiseen lentokykyisiksi.

Tarveharkinnan mukaan varsinaista Natura-vaikutusten arviointia ei tarvitse laatia, jos pitkospuureitti suljetaan riittävän pitkäksi määräajaksi ja lajiston pesimäajat turvataan. Lisäksi tarveharkinnassa suositellaan pitkospuiden rakentamista pesimäkauden ulkopuolella, pesäpuiden huomioimista reitin linjauksessa, opasteita sekä linnustoseurantaa pitkospuiden rakentamisen vaikutusten arvioimiseksi ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarpeen arvioimista varten.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto tarveharkinnasta

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että ulkoilureitin vaikutukset Natura 2000-alueeseen on selvitetty riittävällä tavalla ja asianmukaisesti lähtötietoihin pohjautuen. Ulkoilureittisuunnitelma kulkee Natura-alueella verrattain lyhyeltä matkalta. Vaikka Natura-alueen eteläisellä osa-alueella on pesimälinnustoseelvitysten mukaan runsaasti uhanalaisia lajeja, ulkoilureitin lähistöllä niiden määrä on maltillinen eikä varsinaisia Natura-alueen suojeluperusteena olevia lajeja ole havaittu juurikaan. Natura-alueen suojeluperusteena olevat linnustoarvot keskittyvätkin suurimmaksi osaksi pohjoiselle osa-alueelle. Ulkoilureitin vaikutukset alueen suojeluperusteena oleviin linnustoarvoihin voidaan arvioida tietolomakkeen ja selvitysten perusteella vähäisiksi.

Tarveharkinnassa ulkoilureitin osittainen sulkeminen on esitetty toimenpiteenä, jonka toteuttamisella estetään hankkeesta muuten aiheutuvat haitalliset vaikutukset suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin. Suomen ympäristökeskuksen laatiman Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (2024) sekä Euroopan komission menetelmäohjeen (C/2021/6913) mukaan Natura-arvioinnin tarpeellisuutta selvitetessä ei kuitenkaan tule ottaa huomioon sellaisia toimenpiteitä, joilla pyritään lieventämään kyseisen hankkeen tai suunnitelman haitallisia vaikutuksia. ELY-keskus katsoo, että ulkoilureitin osittainen sulkeminen kuuluu luonteeltaan suunnitelman tekniseen toteutukseen, eikä se ole varsinaisesti sellainen hankkeen vaikutuksia lieventävä toimenpide, johon edellä mainituissa ohjeissa viitataan.

ELY-keskus katsoo, että ulkoilureittisuunnitelma ei heikennä alueen suojeluperusteena olevia linnustoarvoja merkittävästi eikä se siten edellytä luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista Natura-arviointia.

Yhteenveto

Edellä esitetyn perusteella Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että yleisen ulkoilutoiminnan kannalta on tärkeää saada ulkoilijoiden kulkeminen johdetuksi ulkoilureittisuunnitelmassa esitetyn mukaisesti alueella olevien kiinteistöjen kautta.

17.3.2025

Ulkoilureitti sijoittuu yksityisomistuksessa olevien kiinteistöjen osalta rantametsikköön, jolla ei ole erityistä metsätaloudellista merkitystä. Reitin toteuttamisella ei siten voida katsoa olevan merkitystä kiinteistöjen metsätaloudellisen hyödyntämisen kannalta.

Ulkoilureitin perustaminen ei vaaranna luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitusta eikä ole ristiriidassa rauhoitusmääräysten kanssa, jos pitköspuiden rakentaminen toteutetaan lintujen pesimäajan 1.4.–31.7. ulkopuolella. Ulkoilureitti ei heikennä Natura 2000 -alueen suojelun perusteena olevia luontoarvoja, jos se toteutetaan suunnitelman mukaisesti linnustoarvot huomioiden ja osa reitistä pidetään suljettuna 1.4.–31.7.

Kunta voi edesauttaa ulkoilureitin asianmukaista käyttöä antamalla määräyksiä ja ohjeita ulkoilulain 10 §:n mukaisesti.

Esitetyn ulkoilureitin käyttämisestä ulkoiluun suunnitelmassa tarkoitettulla tavalla ei voida katsoa aiheutuvan huomattavaa haittaa kiinteistöille.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ulkoilulaki (606/73) 1–4 § ja 29 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 18 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Janne Sormunen ja ratkaissut ylitarkastaja Tuomas Lahti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Todisteellinen tiedoksianto:

Tuusulan kunta
Metsähallitus
Mikonkero, Fritz Gustaf kuolinpesä

Sähköinen todisteellinen tiedoksianto:

17.3.2025

Kojonen, Eero Jaakko Johannes kuolinpesä
Kojonen, Anna kuolinpesä

Kuolinpesän osakkaan on hallintolain 57 §:n nojalla ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista muille pesän osakkaille.

Tiedoksi

Uudenmaan liitto
Ympäristöministeriö
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Kuuluttaminen

Ulkoilulain (606/73) 29 §:n mukaisesti Uudenmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla. Ilmoitus kuulutuksesta lähetetään Tuusulan kunnalle julkaistavaksi kunnan verkkosivuilla.

LIITTEET

Kartta ulkoilureittisuunnitelmasta
Valitusosoitus

Tämä asiakirja UUELY/18530/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/18530/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Sormunen Janne 17.03.2025 09:55

Ratkaisija Lahti Tuomas 17.03.2025 10:05

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo- mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtien välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

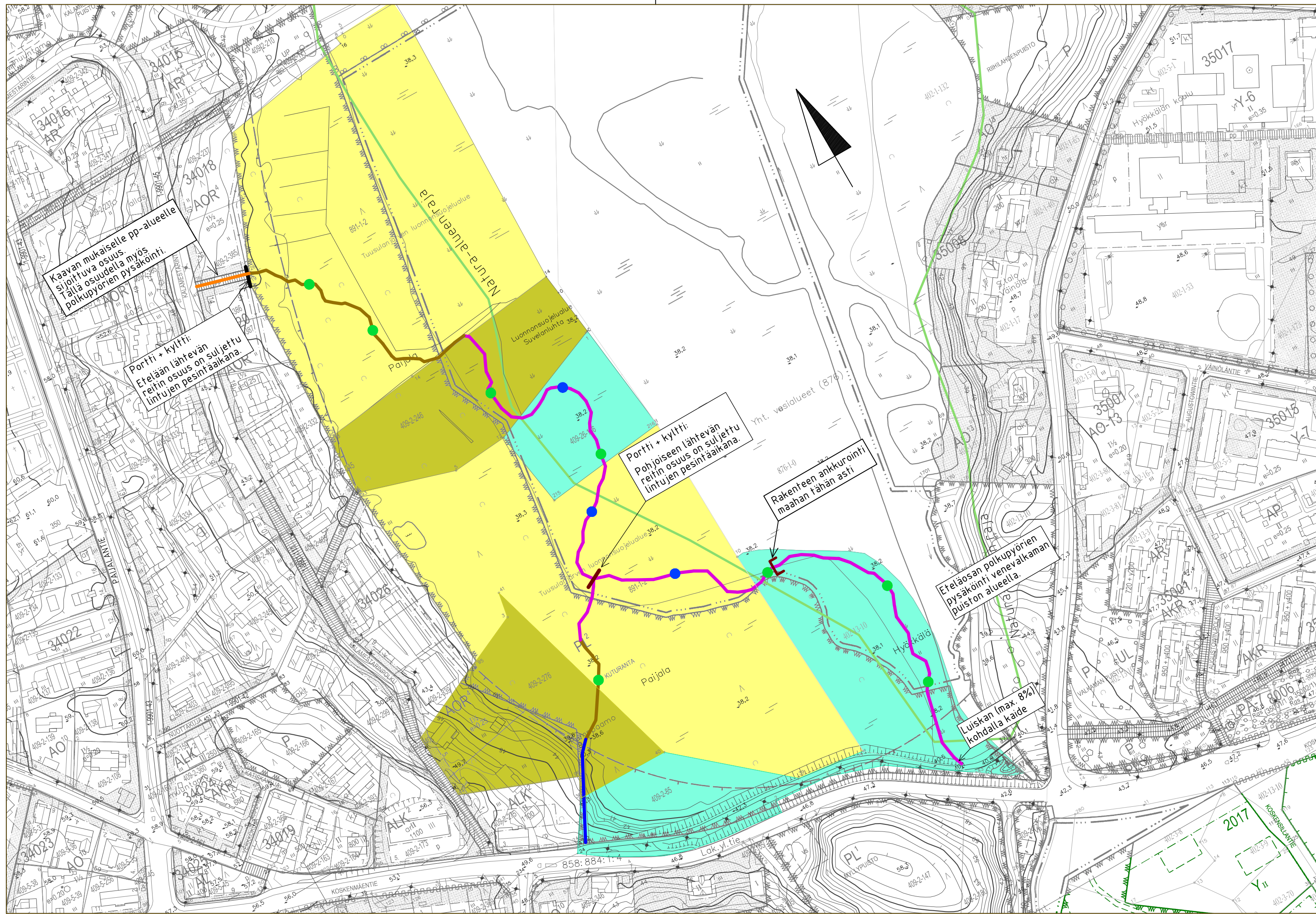
Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

- Tuusulan kunnan omistamat kiinteistöt
- Suomen valtion omistamat kiinteistöt
- Yksityisten omistamat kiinteistöt
- Kaavan mukainen pp-alue
- Olemassa oleva ulkoilureitti, huoltotie ja putkirasite
- Murskepintainen osuus leveys n. 1.5 metriä
- Lankkupolkuosuus leveys n. 1.5 metriä
- Pysähdyspaikka, leveys n. 3 metriä
- Kohtaamispaikka, leveys n. 2.5 metriä

Reitin ylläpitäjä on kunta.
 Reitti perustetaan ulkoilureittitoimituksessa.
 Reitti on tarkoitettu vain jalankulkuun.

Kiinteistöt joiden kautta ulkoilureitti kulkee:

Kiinteistötunnus	Kiinteistön nimi
858-402-13-10	Keskusta
858-409-2-85	Mäntymäki
858-409-2-246	Suvela II
858-409-2-276	Nummela
858-409-26-136	Anttila
858-891-1-2	Tuusulanjärven luonnonsuojelualue

Tunn.	Muutos	Muuttaja	Päiväys
Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK25		© Tuusulan kunta, kartta- ja paikkatieto/ 2016	
Korkeusjärjestelmä: N2000			
Kylä 1 HYRYLÄ	Tontti/R-nro	Alustava nähtävillä olo Tekn. Itk hyv.	§
Rakennustoimenpide ULKOILUREITTI		Virallinen nähtävillä olo 7.12.-20.12.2023 Tekn. Itk hyv.	§
Rakennuskohteen nimi ja osoite TUUSULANJÄRVEN RANTAREITTI SUUNNITELMA		Piirustuslaji ULKOILUREITTI SUUNNITELMA	
		Piirustuksen sisältö ASEMAPIIRUSTUS	Mittakaavat 1:2000
TUUSULAN KUNTA Kunnallistekniikan suunnittelu		Suunnittelija/Koulutus	Piir.nro 2075-10
		Pvm 16.11.2023	Piirt. APa